

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження голови обласної
державної адміністрації,
начальника обласної військової
адміністрації

04.09.2024 № 703

ПРОГРАМА

забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Запорізької області до 2027 року

1. Загальна частина

Програма забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Запорізької області до 2027 року (далі – Програма) розроблена відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Указу Президента України від 31.05.2018 № 156 «Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України», розпоряджень Кабінету Міністрів України від 19.05.2021 № 474 «Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року» та від 15.03.2024 № 243-р «Про затвердження Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року», Європейської культурної конвенції 1954 року, та на виконання вимог статті 10 Конституції України, яка гарантує всебічний розвиток та функціонування української мови у різноманітних сферах суспільного життя.

В умовах тимчасової окупації російською федерацією територій України питання зміцнення державного статусу та підвищення престижності української мови через забезпечення її всебічного розвитку і функціонування в усіх сферах суспільного життя безпосередньо пов'язане з питаннями національної безпеки.

Отже, необхідно докласти зусиль для розширення меж функціонування української мови, забезпечення її всебічного розвитку в області як консолідуючої сили громадянського суспільства.

Реалізація заходів Програми, які передбачають популяризацію української мови, культури та історичної свідомості української нації через найширший спектр культурних, наукових, науково-практичних та інформаційних заходів, сприятиме розвитку та функціонуванню української мови.

Продовження додатка

Програма має відкритий характер і може доповнюватися (змінюватися) в установленому чинним законодавством порядку в разі, коли в період її виконання відбуватимуться зміни в законодавстві України.

Паспорт Програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Запорізької області до 2027 року наведений у додатку 1 до Програми.

2. Мета та основні завдання Програми

Метою Програми є забезпечення додержання конституційних гарантій і створення умов для всебічного розвитку і функціонування української мови, як державної, в усіх сферах суспільного життя на території Запорізької області, сприяння опануванню української мови та підвищення престижу використання, посилення її ролі в українському суспільстві як засобу зміцнення державної єдності, захисту національного мовно-культурного та мовно-інформаційного простору.

З метою раціонального використання ресурсів у Програмі визначено такі основні завдання:

- зміцнення державного статусу української мови, вироблення дієвого механізму її захисту, розвитку та популяризації;

- забезпечення дотримання посадовими і службовими особами органів державної влади та органів місцевого самоврядування, іншими посадовими та службовими особами вимог Закону щодо обов'язковості використання державної мови під час виконання своїх посадових обов'язків, недопущення її дискримінації;

- покращення якості викладання державної мови в закладах освіти;

- сприяння створенню інформаційної, зокрема медійної україномовної продукції для дітей;

- подальша підтримка книговидавничої справи в області, зокрема видання книг українською мовою, у тому числі перекладної літератури, підвищення конкурентоспроможності української книжкової продукції як на вітчизняному книжковому ринку, так і за межами України;

- створення умов для підвищення обізнаності громадян про порядок застосування норм законодавства про державну мову у відповідних сферах, забезпечення реалізації громадянами права на одержання інформації та послуг українською мовою, зокрема через медіа, рекламу, розширення україномовного інформаційного простору, у тому числі за кордоном.

3. Шляхи і способи розв'язання проблеми

Досягнення мети Програми передбачає посилення взаємодії між органами державної влади, підтримки громадських ініціатив, належного інституційного, фінансового та кадрового забезпечення реалізації державної мовної політики,

Продовження додатка
підвищення престижності та зміцнення позицій української мови в інформаційному середовищі.

У зв'язку з вищезазначеним необхідно забезпечити:

розробку та відкриття мережі курсів з вивчення української мови (в тому числі дистанційних та онлайн-курсів);

покращення якості викладання державної мови в закладах освіти;

подальшу підтримку книговидавничої справи в області, зокрема видання книг українською мовою, у тому числі перекладної літератури;

заохочення молоді до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізації відповідних проєктів;

створення умов для забезпечення реалізації громадянами права на одержання інформації українською мовою, в тому числі через засоби масової інформації, рекламу, розширення україномовного інформаційного простору;

здійснення моніторингу щодо дотримання норм мовного законодавства.

4. Завдання та заходи програми

Завдання та заходи Програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Запорізької області до 2027 року наведені в додатку 2 до Програми.

5. Очікувані результати, ефективність програми

Виконання Програми дасть змогу досягти таких результатів:

усунення суперечностей мовної ідентичності і мовних практик українців та зростання частки громадян, які використовують українську мову в побуті;

зміцнення позицій української мови в культурно-інформаційному просторі України;

зміцнення статусу української мови як мови міжетнічного спілкування та порозуміння;

зростання частки культурного продукту, виконаного українською мовою;

забезпечення дотримання прав громадян України на отримання інформації та послуг державною мовою.

Результатом реалізації Програми стане формування комфортного та функціонального україномовного середовища на всій території області для всього її населення, підвищення престижу і авторитетності української мови.

Передбачені кроки сприятимуть вихованню різнобічно та гармонійно розвиненого, національно свідомого, високоосвіченого громадянина України, який буде здатний реалізувати свої права та виконати покладені на нього Конституцією України обов'язки.

6. Ресурсне забезпечення

Програма реалізується за рахунок коштів обласного, місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

Під час формування проекту обласного бюджету облдержадміністрація передбачає асигнування на реалізацію Програми, виходячи із фінансових можливостей бюджету на відповідний бюджетний період.

Розрахунки, орієнтовні обсяги та джерела фінансування обсягів фінансування наведені в додатку 2 до Програми.

7. Координація та контроль за ходом виконання програми

Координація заходів, передбачених Програмою, покладається на Департамент культури, туризму, національностей та релігій Запорізької обласної державної адміністрації.

Виконувач обов'язків директора
Департаменту культури, туризму,
національностей та релігій
облдержадміністрації

Марина АНІСІМОВА